

Főoldal > ... > Pénzügyek/Pénzbeli Követelések > Vagyoni Eszközök Biztosítása Egy Uniós Tagállamban Indított Követelések Során > Croatia

Vagyoni eszközök biztosítása egy uniós tagállamban indított követelések során

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Horvátország

1 Melyek az intézkedések különböző típusai?

A végrehajtási törvény (*Ovršni zakon*) (a Narodne Novine [NN, a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja] 112/12., 25/13., 93/14., 55/16, 73/17. és 131/20. sz.; a továbbiakban: OZ) a „Biztosítékok” (*Osiguranje*) című harmadik részben az alábbi intézkedéseket rögzíti:

- követelés biztosítása zálogjog ingatlanon történő kötelező alapításával – 28. cím,
- követelés biztosítása bírósági, illetve közjegyzői eljárásban a felek megállapodásán alapuló zálogjog alapításával – 29. cím,
- követelés biztosítása bírósági, illetve közjegyzői eljárásban vagyontárgy tulajdonjogának átruházásával, illetve jog átruházásával – 30. cím,
- követelés biztosítása előzetes végrehajthatóság elrendelésével – 31. cím,
- követelés biztosítása előzetes intézkedésekkel – 32. cím,
- ideiglenes intézkedések – 33. cím.

Az OZ értelmében csak olyan intézkedés rendelhető el biztosítási intézkedésként, amelyet az OZ vagy valamely másik törvény annak minősít. Az OZ eltérő rendelkezése hiányában nem rendelhető el biztosítási intézkedés olyan vagyontárgy vagy jog tekintetében, amely az OZ értelmében nem képezheti végrehajtás tárgyát.

2 Milyen feltételekkel hozhatók ilyen intézkedések?

2.1 Az eljárás

Az OZ a követelések kötelező biztosítása keretében (hosszú távú) intézkedésként lehetővé teszi, hogy a követelés biztosítása érdekében ingatlanon és ingóságokon (például pénzköveteléseken, a jövedelem egy adott részén – munkabéren, nyugdíjon stb., bankszámlán, értékpapírokon és részvényeken) zálogjogot alapítsanak, valamint vagyontárgyak tulajdonjogát, illetve jogokat ruházzanak át. A követelés zálogjog alapításával történő biztosítására (vagyis a fél vagyontárgyainak a vele szemben fennálló követelés rendezéséig történő visszatartására) önkéntes alapon és kötelező jelleggel is sor kerülhet, a vagyontárgyak tulajdonjoga, illetve a jogok azonban csak önkéntes alapon, bírósági vagy közjegyzői eljárás keretében ruházhatók át.

Az OZ által szabályozott egyéb intézkedések közé az előzetes végrehajtás útján történő követelésbiztosítás, az előzetes intézkedések útján történő követelésbiztosítás és az ideiglenes intézkedések tartoznak. Ezeket az intézkedéseket kötelező jelleggel kizárólag bíróság rendelheti el, hivatalból vagy bármelyik fél kérelmére.

A követelés biztosításának elrendelése és érvényesítése a városi bíróságok (*općinski sudovi*) hatáskörébe tartozik, kivéve, ha jogszabály ezzel összefüggésben más bíróságot jelöl ki, a kereskedelmi bíróságok (*trgovački sudovi*) pedig azokban az ügyekben rendelkeznek hatáskörrel a követelés biztosításának elrendelésére és érvényesítésére, amelyekben jogosultak elrendelni a végrehajtást.

A követelés biztosításának hivatalból való elrendelésére és érvényesítésére jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az a bíróság rendelkezik hatáskörrel, amely a kérelmező kérelmének elbírálására jogosult.

Azon kérelmek elbírálására, illetve azon határozatok végrehajtására, amelyek valamely pénzkövetelés ingatlanon fennálló zálogjog kötelező alapításával történő biztosítására irányulnak, az a bíróság rendelkezik hatáskörrel, amely az érintett ingatlan-nyilvántartást vezeti, vagyis azt az ingatlan-nyilvántartást, amelybe a pénzkövetelést megállapító végrehajtható okirat alapján a zálogjogot be kell jegyezni. Ezen intézkedés elrendelésének célja, hogy az ingatlanon a bejegyzéssel alapított zálogjog révén biztosítsa a pénzkövetelést. A zálogjog bejegyzése azzal a joghatással jár, hogy a szóban forgó ingatlanra vonatkozóan olyan harmadik felekkel szemben is foganatosítható a végrehajtás, akik a későbbiekben megszerzik az ingatlant.

A bíróság a kérelmező és az adós közös kérelmére – a felek között létrejött megállapodás alapján – egy adott pénzkövetelés biztosítása érdekében elrendelheti annak egyes vagyontárgyakon alapított zálogjog útján történő biztosítását. Azt, hogy melyik bíróság illetékes a kérelmező pénzkövetelésének az adós vagyontárgyai és jogai útján történő biztosítására irányuló kérelem elbírálására, valamint a követelés biztosításának az érvényesítésére, az OZ azon rendelkezései állapítják meg, amelyek a követelések behajtására irányuló végrehajtási eljárásokra vonatkozó illetékességet szabályozzák (a végrehajtás alá vonható vagyontárgyak különböző típusai szerint). A bírósági jegyzőkönyvben rögzíteni kell, hogy a felek egyetértenek a követelés fennállása és esedékessége tekintetében, valamint rögzíteni kell a felek arra vonatkozó megállapodását, hogy a szóban forgó követelést zálogjog alapításával kívánják biztosítani. Az aláírt megállapodás a perbeli egyezséggel azonos joghatással bír.

A hitelező és az adós a közöttük létrejött megállapodás alapján közjegyzői úton is zálogjogot alapíthat egy adott pénzkövetelés biztosítása érdekében. A megállapodás közjegyzői okirat vagy hitelesített magánokirat formájában jöhet létre, amelynek tartalmaznia az adós arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy valamely vagyontárgyán zálogjog alapítható.

Bírósági úton akkor nyújtható biztosíték az egyes vagyontárgyakra vonatkozó tulajdonjog, illetve egyes jogok átruházása formájában, ha arra a felek között létrejött, az adós tulajdonjogának, illetve egyéb jogainak az átruházásáról (az adósról a kérelmezőre történő, a kérelmező konkrét pénzkövetelésének a biztosítására irányuló átruházásáról) szóló megállapodás alapján kerül sor, amelyet rögzítettek a tárgyalási jegyzőkönyvben. A jövőbeni követelések szintén biztosíthatók. A megállapodás a perbeli egyezséggel azonos joghatással bír. A pénzkövetelés tulajdonjog, illetve egyéb jogok átruházásával történő biztosítására irányuló kérelmek elbírálására az a bíróság illetékes, amelyet az OZ megfelelő rendelkezései a pénzkövetelések kielégítésére irányuló végrehajtási eljárásokban a végrehajtás alá vont egyes vagyontárgyak típusai szerint kijelölnek.

A pénzkövetelés tulajdonjog, illetve egyéb jogok, vagyis részvénnyek, érdekeltségek vagy részesedések átruházásával történő biztosítására közjegyzői eljárás keretében a hitelező és az adós között létrejött, közjegyzői okiratba vagy hitelesített magánokiratba foglalt megállapodás alapján kerülhet sor. A közjegyzők székhelyére és illetékességi területére vonatkozó szabályok határozzák meg, hogy a közjegyző jogosult-e egyes biztosítási intézkedések elvégzésére.

Az előzetes végrehajthatóság iránti kérelmek elbírálására és a kapcsolódó végrehajtás elrendelésére az a bíróság illetékes, amely a végrehajtható okiraton alapuló végrehajtási eljárás során jogosult lenne eljárni. A követelés előzetes végrehajtás útján történő biztosítását bíróság rendeli el és érvényesíti. Polgári eljárásban hozott ítélet alapján a bíróság előzetes végrehajtást rendel el az olyan nem pénzbeli követelés biztosítása érdekében, amely a közhiteles nyilvántartásba történő előzetes bejegyzéssel nem biztosítható, feltéve, hogy a végrehajtást kérő hitelező valószínűsíti annak kockázatát, hogy – a végrehajtásnak az ítélet jogerőre emelkedéséig történő elhalasztása miatt – a végrehajtás ellehetetlenülne, vagy jelentősen megnehezedne, és a végrehajtást kérő hitelező biztosítékot nyújt annak a kárnak a fedezésére, amelyet a végrehajtással érintett adós a szóban forgó végrehajtás következtében elszenvedhet.

A követelések előzetes intézkedések útján történő biztosítására irányuló kérelmek elbírálására és a szóban forgó intézkedések meghozatalára az a bíróság illetékes, amely a biztosítási intézkedésre irányuló kérelem alapjául szolgáló végrehajtható okirat tekintetében illetékes lenne a végrehajtásra. Az előzetes intézkedések elrendelését megelőzően vizsgálni kell, hogy a kérelmező valószínűsítette-e, hogy a szóban forgó intézkedések hiányában a követelés kielégítése megghiúsulna, vagy jelentősen nehezebbé válna. A bíróság bizonyos esetekben biztosíték rendelkezésre bocsátásához kötheti az előzetes intézkedést, amely az adós által az intézkedés elrendelése következtében esetlegesen elszenvedett károk fedezésére szolgál. Az előzetes intézkedést elrendelő határozat indokolásában meg kell jelölni a biztosított követelés kamatokkal és költségekkel növelt értékét, a követelés

biztosítására szolgáló intézkedést, valamint annak időtartamát (amely nem lehet hosszabb a végrehajtási feltételek teljesülésétől számított 50 napnál).

A biztosított követelés érvényesítésére irányuló peres eljárás vagy bármely egyéb bírósági eljárás megindítását megelőzően a követelések ideiglenes intézkedésekkel való biztosítása iránti kérelmek elbírálására az a bíróság illetékes, amely egyébként jogosult lenne a végrehajtási kérelmek elbírálására. Az ideiglenes intézkedések elrendelésére az a bíróság illetékes, amely a végrehajtás elrendelésére egyébként jogosult lett volna. Az eljárás megindítását követően a követelések ideiglenes intézkedésekkel való biztosítása iránti kérelmek elbírálására az a bíróság illetékes, amely előtt az eljárást megindították. Ha az ügy egyedi körülményei indokolják, a kérelem a végrehajtás foganatosítására illetékes bíróságnál is előterjeszthető. Az a bíróság, amely a közigazgatási eljárás során hozott végrehajtható okiraton alapuló végrehajtási kérelem elbírálására illetékességgel rendelkezik, az említett eljárás megszűnését követően benyújtott, ideiglenes intézkedések elrendelése iránti kérelmek elbírálására is illetékes. A bíróság az ideiglenes intézkedéseket a bírósági vagy közigazgatási eljárás megindítását megelőzően vagy az eljárás során, illetve a szóban forgó eljárások megszűnését követően benyújtott kérelem alapján rendeli el, a végrehajtás foganatosítását megelőzően. Az ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozat a végrehajtási intézkedéssel egyenértékű. Az ideiglenes intézkedés típusa attól függ, hogy pénzkövetelés vagy nem pénzbeli követelés biztosítására szolgál. A bíróság az ügy körülményeitől függően szükség esetén több ideiglenes intézkedést is elrendelhet.

Az ingóságokra, a részvényekre, az érdekeltségekre és a részesedésekre vonatkozó terhek, jogok és tilalmak bírósági határozat, közjegyzői okirat vagy hitelesített magánokirat alapján bejegyzésre kerülnek a Pénzügyi Ügynökség által vezetett – bírósági vagy közjegyzői eljárásban biztosított – hitelezői követelések nyilvántartásába (zálogjogi nyilvántartás) (*Upisnik založnih prava*), amely a bejegyzett terhek, jogok és tilalmak egyedi adatbázisa, az ingatlanon alapított zálogjogot és az ingatlan tulajdonjogában bekövetkezett változásokat pedig az ingatlan-nyilvántartásba kell bejegyezni.

2.2 A főbb feltételek

Amennyiben a követelés biztosítását zálogjog ingatlanon történő kötelező alapításával rendelik el, a bíróság a pénzkövetelés biztosítására irányuló kérelmet a pénzkövetelés alapjául szolgáló végrehajtható okirat alapján bírálja el. A követelés biztosításának elrendelésére nem vonatkoznak különleges feltételek; a bíróság a kérelem alapján elrendeli a követelés biztosítását, és a kérelmező ingatlanra vonatkozó zálogjogát bejegyzi az ingatlan-nyilvántartásba, a követelés végrehajthatóságát is feltüntetve. Ha az adós nem szerepel az ingatlan-nyilvántartásban mint az ingatlan tulajdonosa, a kérelmező a kérelem előterjesztésével egyidejűleg köteles benyújtani egy olyan okiratot is, amely alapján az adós tulajdonjoga bejegyzésre kerülhet.

A kérelmező pénzkövetelésének az egyes vagyontárgyakon fennálló zálogjog alapításával történő biztosítása érdekében a kérelmező és az adós közösen kérheti a bíróságtól, hogy a kérelmező javára rendelje el és foganatosítsa a zálogjognak – például – az adós ingatlanára, ingóságaira, pénzkövetelésére, illetve egyéb vagyontárgyaira vagy jogaira vonatkozó bejegyzését; a szóban forgó megállapodást a felek közjegyzői okirat vagy hitelesített magánokirat formájában is megköthetik, amelynek tartalmaznia kell az adós arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy egyes vagyontárgyain zálogjog alapítható. Az aláírt bírósági jegyzőkönyv, a közjegyzői okirat és a hitelesített magánokirat a perbeli egyezség joghatásával bír azzal a személlyel szemben, aki hozzájárult ahhoz, hogy valamely vagyontárgyán vagy jogán zálogjogot alapítsanak. Ezen okiratok alapján a biztosított követelés kielégítése céljából harmadik felekkel szemben közvetlenül végrehajtás kezdeményezhető arra a dologra vonatkozóan, amelyen a követelés biztosítása céljából zálogjogot alapítottak.

A felek közösen kérelmezhetik, hogy a bíróság rögzítse a tárgyalási jegyzőkönyvben az arra vonatkozó megállapodásukat, hogy az adós valamely vagyontárgyra vonatkozó tulajdonjoga, illetve valamely egyéb joga átruházásra kerül a kérelmezőre a kérelmező valamely meghatározott pénzkövetelésének a biztosítása érdekében. A jövőbeni követelések szintén biztosíthatók. A megállapodás közjegyzői okiratban vagy hitelesített magánokiratban is rögzíthető. A megállapodásban meg kell határozni, hogy a biztosított követelés mikor válik esedékessé, vagy rögzíteni kell, hogy hogyan állapítható meg az esedékesség időpontja. Az adós olyan személy is lehet, aki a kérelmező által biztosítani kívánt követelésnek nem a kötelezettje, vagyis olyan harmadik fél, aki a követelés ilyen módon történő biztosításához hozzájárult. A megállapodás nem pénzbeli követelések biztosítására is vonatkozhat, ebben az esetben azonban a megállapodásnak rögzítenie kell a követelés pénzben kifejezhető értékét. A követelésnek meghatározottnak vagy meghatározhatónak kell lennie. A megállapodásban szerepelhet, hogy az adós hozzájárul ahhoz, hogy a hitelező a jegyzőkönyvben foglaltak alapján a biztosított

követelés esedékességét követően közvetlenül végrehajtást kezdeményezzen vele szemben a biztosítékul szolgáló vagyontárgy kiadása iránt. Az említett hozzájárulást tartalmazó jegyzőkönyv végrehajtható okiratnak minősül. Ha a megállapodás ingatlanon fennálló és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjog átruházásáról rendelkezik, e megállapodásnak tartalmaznia kell az adós arról szóló nyilatkozatát, hogy hozzájárul ahhoz, hogy az átruházás tényét a szóban forgó megállapodás alapján az ingatlan-nyilvántartásba közvetlenül bejegyezzék, és hogy az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel az ingatlan tulajdonjoga átszálljon a kérelmezőre, azzal a megjegyzéssel, hogy az átruházásra a kérelmező meghatározott követelésének a biztosítása céljából került sor. Ellenkező rendelkezés hiányában az adóst továbbra is megilleti annak a vagyontárgynak a használati joga, amelynek tulajdonjoga átruházásra került a kérelmezőre, valamint továbbra is gyakorolhatja a kérelmezőre átruházott jogot, a kérelmező pedig a követelése esedékessé válásakor értékesítheti a részére átruházott vagyontárgyat vagy jogot, illetve jelzálogjoggal megterhelheti az ingatlant.

Pénzkövetelések biztosítása céljából a következők alapján rendelhető el előzetes intézkedés: bíróság vagy közigazgatási szerv még nem jogerős határozata alapján, bíróság vagy közigazgatási szerv előtt létrejött egyezség alapján (ha az abban meghatározott követelés még nem vált esedékessé), valamint közjegyzői határozat vagy okirat alapján (ha az abban meghatározott követelés még nem vált esedékessé). A bíróság ezen okiratok alapján akkor rendel el előzetes intézkedést, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy biztosíték hiányában a követelés behajtása meghiúsulna, vagy jelentősen nehezebbé válna. A kockázat akkor minősül valószínűnek, ha az előzetes intézkedés elrendelését a következők alapján kérik: fizetési meghagyás vagy végrehajtási intézkedés alapján, hivatalos okirat alapján kibocsátott közokirat vagy közjegyző által hitelesített okirat, váltó vagy csekk alapján, amellyel szemben határidőben kifogást terjesztettek elő; büntetőeljárásban vagyoni igény tárgyában hozott ítélet alapján, amellyel szemben perújításnak van helye; külföldön végrehajtandó határozat alapján; olyan elismerésen alapuló ítélet alapján, amellyel szemben fellebbezést nyújtottak be; a jogszabályban meghatározott módon megtámadott, bíróság vagy közigazgatási hatóság előtt megkötött egyezség alapján, ha az abban meghatározott követelés még nem vált esedékessé; a jogszabályban meghatározott módon megtámadott közjegyzői határozat vagy okirat alapján, ha az abban meghatározott követelés még nem vált esedékessé. A bíróság az előzetes intézkedés iránti kérelmet elutasítja, az előzetes intézkedést hatályon kívül helyezi, vagy felfüggeszti az eljárást, ha az adós valószínűsíti, hogy nem áll fenn ilyen kockázat, vagy az már megszűnt.

A bíróság az ideiglenes intézkedéseket a bírósági vagy a közigazgatási eljárás megindítását megelőzően vagy az eljárás során, illetve a szóban forgó eljárás megszűnését követően benyújtott kérelem alapján rendeli el, a végrehajtás foganatosítása előtt. Az ideiglenes intézkedés iránti kérelemben a kérelmezőnek pontosan meg kell jelölnie a biztosítani kívánt követelést, a kért intézkedés fajtáját és időtartamát, valamint szükség esetén a követelés biztosításának módját, amelynek megfelelően az ideiglenes intézkedés kötelezően végrehajtandó, továbbá a követelés biztosítására szolgáló vagyontárgyat. A kérelemben meg kell jelölni azokat a tényeket, amelyek alapján az ideiglenes intézkedés elrendelését kérik, valamint az említett tényeket alátámasztó bizonyítékokat. A kérelmezőnek ezeket a bizonyítékokat lehetőség szerint a kérelemmel együtt kell benyújtania. Az ideiglenes intézkedések még esedékessé nem vált, illetve függő követelések biztosítására is elrendelhetők, azonban nincs helye ideiglenes intézkedés elrendelésének, ha a követelés előzetes intézkedés útján is ugyanolyan módon biztosítható. Pénzkövetelés biztosítása céljából akkor rendelhető el ideiglenes intézkedés, ha a kérelmező valószínűsíti a követelés fennállását, valamint azt, hogy fennáll annak veszélye, hogy az intézkedés hiányában az adós a vagyona elidegenítésével vagy elrejtésével, illetve annak a végrehajtás alól egyéb módon történő kivonásával meghiúsítja, vagy jelentősen megnehezíti a követelés behajtását. A kérelmező nem köteles igazolni e kockázat fennállását, ha valószínűsíti, hogy a javasolt intézkedés csupán jelentéktelen kárt okozna az adósnak; ezenkívül ha a követelést külföldön kell végrehajtani, úgy tekintendő, hogy a kockázatot valószínűsítették. Nem pénzbeli követelés biztosítása céljából akkor rendelhető el ideiglenes intézkedés, ha a kérelmező valószínűsíti a követelése fennállását, valamint azt, hogy fennáll annak veszélye, hogy a szóban forgó intézkedés hiányában az adós meghiúsítja, vagy jelentősen megnehezíti a követelés végrehajtását – különösen a fennálló állapot megváltoztatása révén –, illetve ha igazolja, hogy az intézkedésre erőszak vagy helyrehozhatatlan kár megakadályozása érdekében feltehetően szükség van. A kérelmező azonban nem köteles igazolni e kockázat fennállását, ha valószínűsíti, hogy a javasolt intézkedés csupán jelentéktelen kárt okozna az adósnak; ezenkívül ha a követelést külföldön kell végrehajtani, úgy tekintendő, hogy a kockázatot valószínűsítették. A bíróság a kérelmező kérelme alapján akkor is elrendelheti az ideiglenes intézkedést, ha a kérelmező nem valószínűsította a követelés vagy a kockázat fennállását, feltéve, hogy a kérelmező a bíróság által meghatározott határidőn belül korábban biztosítékot nyújtott azon károk fedezésére, amelyeket az adós az ideiglenes intézkedés elrendelése és végrehajtása következtében elszenvedhet. Ha a kérelmező a kitűzött határidőn belül nem helyezi letétbe a biztosítékot, a bíróság elutasítja a követelés biztosítása iránti kérelmet. A bíróság az ügy körülményeitől függően szükség esetén több ideiglenes intézkedést is elrendelhet; ha az adott

ügyben több ideiglenes intézkedés is elrendelhető, a bíróság azt az intézkedést választja, amely a követelés biztosítása szempontjából a legmegfelelőbb (ha az elrendelhető intézkedések egyformán alkalmasak a cél elérésére, a bíróság azt az intézkedést rendeli el, amely adósra nézve a legkisebb hátránnyal jár).

3 Az ilyen intézkedések tárgya és jellege

3.1 Milyen típusú vagyontárgyakat érinthetnek az ilyen intézkedések?

Az adós tulajdonát képező bármely vagyontárgy és az őt megillető bármely jog – így például ingatlan, ingóság, munkabérre vonatkozó követelés, nyugdíj, pénzforgalmi vagy megtakarítási számlán kezelt összeg és minden egyéb vagyoni jog – biztosítási vagy ideiglenes intézkedés tárgyát képezheti, amennyiben azok a jogszabályok alapján nem mentesülnek a végrehajtás alól, illetve amennyiben a végrehajtás alá vonásuk nem esik jogi korlátozás alá (például forgalomképtelen dolgok; a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági földterületei és mezőgazdasági épületei, a termelő megélhetéséhez, valamint a közvetlen családtagjai és jogszabály alapján tartásra jogosult más személyek megélhetéséhez szükséges mértékben stb.).

Amennyiben a pénzkövetelést ingatlanon fennálló kötelező zálogjog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése biztosítja, a bíróság elutasítja a végrehajtás iránti kérelmet, ha a végrehajtást olyan biztosított követelés rendezése érdekében kérik, amelynek a tőkeösszege nem haladja meg az 5 300,00 EUR-t, függetlenül a követelés végrehajthatóságára vonatkozóan az ingatlan-nyilvántartásban és egyéb közhiteles nyilvántartásokban rögzített bejegyzéstől.

3.2 Milyen hatásokkal járnak az ilyen intézkedések?

A követelés ingatlanon való zálogjog alapításával (önkéntesen vagy kötelezően, bírósági vagy közjegyzői eljárásban) történő biztosítására a zálogjognak abba az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése útján kerül sor, amelyben az ingatlant nyilvántartják.

A követelés bírósági vagy közjegyzői eljárás keretében, tulajdonjog, illetve egyéb jogok átruházásával történő biztosítása következtében a kérelmező a jogszabályban meghatározott közhiteles nyilvántartásba vagy lajstromba történő bejegyzéssel az érintett vagyontárgy tulajdonosává, illetve az érintett jog jogosultjává válik. A kérelmező és az adós közösen kérheti a bíróságtól, hogy a kérelmező pénzkövetelésének meghatározott vagyontárgyakon zálogjog alapításával való biztosítása céljából a bíróság a kérelmező javára rendelje el, és érvényesítse a következő intézkedéseket:

az alperes ingatlanára és ingóságára vonatkozó zálogjog bejegyzése, a felek között létrejött, az ingatlan-nyilvántartásban nem szereplő ingatlanra vonatkozó zálogjog alapításáról szóló megállapodás letétbe helyezése az ingatlan-nyilvántartást vezető bíróságnál, vagy értékpapírokra és részesedésekre vonatkozó zálogjog alapítása. A követelés biztosításának e módja feljogosítja a kérelmezőt (hitelezőt) arra, hogy az elévülési idő lejárta után a zálogjoggal biztosított tárgyon keresztül rendezze követeléseit.

Követelés biztosítása előzetes végrehajtás útján: olyan nem pénzbeli követelés végrehajtásának a biztosítása érdekében, amelyet nem lehet közhiteles nyilvántartásba történő feltételes bejegyzés útján biztosítani, a bíróság polgári eljárásban hozott ítélet alapján előzetes végrehajtást rendelhet el.

Az olyan előzetes intézkedés, amely megtiltja a pénzforgalmi szolgáltató számára, hogy az alperes kérelmére az alperes vagy harmadik személy részére a számlájuk terhére olyan összeget fizessen, amelyre előzetes intézkedést rendeltek el, vagy amely az alperes pénzkövetelésére vonatkozó zálogjogot alapít, biztosítja, hogy az alperes pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt pénzüsszegét a tiltás időtartama alatt kizárólag a biztosított követelés kielégítése céljából lehessen átutalni harmadik személy részére.

Ideiglenes intézkedések

– Pénzkövetelés biztosítása céljából bármilyen intézkedés elrendelhető, amely e célt megvalósítja; különösen az alábbiak tartoznak ide:

1. az adós attól való eltiltása, hogy az ingóságait elidegenítse vagy megterhelje; e vagyontárgyak lefoglalása és a kérelmező vagy harmadik fél részére történő átadása azok megőrzése érdekében;
2. készpénz, értékpapírok vagy ehhez hasonló dolgok lefoglalása és bíróságnál vagy közjegyzőnél történő

letétbe helyezése;

3. az adós attól való eltiltása, hogy elidegenítse vagy megterhelje az ingatlanait vagy azokat a dologi jogokat, amelyeket az adós javára az ingatlanra vonatkozóan bejegyeztek, valamint ennek a tilalomnak az ingatlan-nyilvántartásban történő feljegyzése;
4. annak megtiltása az adós adós számára, hogy a kötelezettségét önként teljesítse az adós részére, valamint annak megtiltása az adós számára, hogy elfogadja ezt a teljesítést, vagyis hogy rendelkezzen a követeléseivel;
5. a pénzforgalmi szolgáltató utasítása arra, hogy az adós kérelmére ne teljesítsen kifizetést az adós számlájáról az adós vagy harmadik fél részére annak az összegnek az erejéig, amely tekintetében az ideiglenes intézkedést elrendelték.

– Nem pénzbeli követelés biztosítása céljából bármilyen intézkedés elrendelhető, amely e célt megvalósítja; különösen az alábbiak tartoznak ide:

1. a követelés tárgyát képező ingóságok elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó tilalom; e vagyontárgyak lefoglalása és a kérelmező vagy harmadik fél részére történő átadása azok megőrzése érdekében;
2. a követelés tárgyát képező részvények, érdekeltségek vagy részesedések elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó tilalom, valamint ennek a tilalomnak a részvények, érdekeltségek vagy részesedések nyilvántartásában és szükség esetén a bírósági jegyzőkönyvben való rögzítése; az említett részvények, érdekeltségek vagy részesedések által megtestesített jogok gyakorlására vonatkozó tilalom; részvények, érdekeltségek vagy részesedések kezelésének harmadik félre történő bízása; gazdasági társaságnál ideiglenes igazgatótanács felállítása;
3. egyéb olyan jogok elidegenítésének és megterhelésének a megtiltása, amelyekre a követelés irányul, valamint e jogok kezelésének harmadik félre történő bízása;
4. a követelés tárgyát képező ingatlan, valamint a szóban forgó ingatlannal kapcsolatban bejegyzett dologi jogok elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó tilalom, valamint ennek a tilalomnak az ingatlan-nyilvántartásban való feljegyzése; az ingatlan lefoglalása és a kérelmező vagy harmadik fél részére történő átadása annak megőrzése érdekében;
5. annak megtiltása az adós adós számára, hogy olyan vagyontárgyat adjon át az adósnak, olyan jogot ruházzon át az adósra, illetve vagy olyan egyéb nem pénzbeli kötelezettséget vállaljon az adóssal szemben, amely a követelés tárgyát képezi;
6. annak megtiltása az adós számára, hogy olyan lépéseket tegyen, amelyekkel a kérelmezőnek kárt okozhat, valamint annak megtiltása, hogy az adós bármilyen módon megváltoztassa a követelés tárgyát képező vagyontárgyakat;
7. az adós kötelezése arra, hogy egyes ingóságok vagy valamely ingatlan állagának, illetve egyes vagyontárgyak adott időpontban fennálló állapotának a megőrzése érdekében megtegyen bizonyos lépéseket;
8. a kérelmező felhatalmazása arra, hogy a per befejezéséig visszatartsa az adósnak a követelés tárgyát képező és a kérelmező birtokában lévő vagyontárgyait;
9. a kérelmező felhatalmazása bizonyos intézkedések önállóan vagy képviselő útján történő meghozatalára, illetve bizonyos vagyontárgyak önállóan vagy képviselő útján történő megszerzésére, különösen akkor, ha az valamely korábbi állapot helyreállítására irányul;
10. valamely munkavállaló ideiglenes jelleggel történő ismételt munkába állítása; munkaügyi vitában kártérítés fizetése, amennyiben az az érintett személy megélhetéséhez, valamint a jogszabály alapján vele szemben tartásra jogosult személyek megélhetéséhez szükséges.

3.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

A követelés bírósági, illetve közjegyzői eljárásban, zálogjog alapításával vagy tulajdonjog, illetve egyéb jogok átruházásával történő biztosításának a hatálya főszabály szerint az eljárás jogerős lezárásáig tart.

Az előzetes intézkedést elrendelő határozat indokolásában meg kell jelölni a biztosított követelés kamatokkal és költségekkel növelt értékét, a követelés biztosítására szolgáló intézkedést, valamint annak időtartamát. Ez az időtartam a végrehajtás feltételeinek teljesülésétől számítva legfeljebb 15 nap lehet. Ha ez az időtartam az ideiglenes intézkedés elrendelésének alapjául szolgáló határozat végrehajthatóvá válását megelőzően eltelik, a bíróság a kérelmező által az ideiglenes intézkedés időtartamának lejártá előtt benyújtott kérelem alapján meghosszabbítja ezt az időtartamot, feltéve, hogy az intézkedés elrendelésekor fennálló körülményekben nem következett be változás.

Az ideiglenes intézkedést elrendelő határozatban az intézkedés időtartamát is meg kell határozni, és ha az intézkedést a kereset benyújtását vagy egyéb eljárás megindítását megelőzően rendelték el, a határozatban meg kell állapítani azt a határidőt, amelyen belül az intézkedés igazolása érdekében a kérelmezőnek be kell nyújtania a keresetét, illetve az egyéb eljárás megindításához szükséges kérelmét. A bíróság a kérelmező kérelmére meghosszabbítja az ideiglenes intézkedés időtartamát, feltéve, hogy az intézkedés elrendelésekor fennálló körülményekben nem következett be változás.

4 Van-e lehetőség az intézkedés elleni fellebbezésre?

Az elsőfokú határozattal szemben az OZ eltérő rendelkezésének hiányában az elsőfokú határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül fellebbezés nyújtható be. A fellebbezésnek a határozat végrehajthatóságára főszabályként nincs halasztó hatálya. A fellebbezést a fellebbviteli bíróság bírálja el.

Az ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló kérelem tárgyában hozott határozattal szemben benyújtott fellebbezést nem kell észrevételezésre megküldeni az ellenérdekű félnek, és a fellebbviteli bíróság a fellebbezés tárgyában az annak beérkezésétől számított harminc napon belül határoz.

A közjegyzői okirattal vagy a hitelesített magánokirattal szemben nincs helye bírósági jogorvoslatnak, az adós azonban a követelés közjegyzői eljárás keretében történő biztosításával szemben különleges eljárást indíthat, amelyben előterjesztheti a megállapodásokkal szembeni kifogásait. Harmadik felek a követelés biztosítása céljából közjegyzői eljárásban hozott intézkedéssel szembeni kifogásaikat bírósági eljárás keretében, a követelés biztosítása céljából bírósági eljárásban hozott intézkedéssel szemben előterjeszthető kifogásra vonatkozó szabályok szerint terjeszthetik elő.

A követelés biztosítása iránti eljárásokban csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a másodfokú ítélet olyan érdemi vagy eljárási kérdés eldöntésétől függ, amely – a peres eljárás szabályaival összhangban – a jog egységes alkalmazásának, valamint a jogalkalmazás során a felek egyenlőségének a biztosítása szempontjából fontos. Perújításnak nincs helye, az előző állapot helyreállítása pedig csak a fellebbezésre vagy a kifogás előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása esetén engedélyezhető.

Last update: 28/12/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.